

vállalat ingatlanvagyonra, vagyis csupa oly tényező, amely az iparvállalat természetével a legszorosabb kapcsolatban áll.

A német statisztika adatgyűjtését most egy kerettörvény létesítésénél kívánja felhasználni a törvényhozás abból a célból, hogy a községi adóztatás is legalább annak kereteiben egységesen szabályoztassék.

A német statisztikai munkálatokból bennünket közelről két kérdés érdekel. Az egyik az, hogy a községi pótlékolások magyarországi rendszere következtében nálunk is felvethető volna az a kérdés, hogy a székhely megválasztása milyen adótechnikai előnyökkel vagy hátrányokkal jár. Akkor, amikor a vidéken főbbszáz százalékos adópótlékokról tudunk szemben más vidéki városoknak és a fővárosnak 50 százalékos pótlékkulcsával, ez a kérdés nálunk is igen nagy szerepet játszik.

A másik megállapítandó kérdés az, hogy a német statisztikai hivatal elborzadva állapítja meg azt, hogy egyes iparvállalatoknál a nyersjövedelem 42 százalékát veszi el maximálisan az adó. A mi társulati adókulcsainak annak pótlékaival együtt minimálisan a tiszta nyereség 28 százalékát veszik igénybe. A másik kérdés tehát az internacionális vonatkozásban beállott egyenlőtlen adóztatás kérdése, ami csak annyit jelent, hogy a szomszédos államok könnyebb adóterheléssel sújtott termelése mellett a magyar termelés versenyképtelenné válhatik.

Az angol liberális párt gazdasági programja. Az angol liberális párt gazdasági programjáról lapunkban már több ízben emlékeztünk meg. A liberális párt gazdasági bizottságának egy újabb jelentése azonban szükségessé teszi azt, hogy erre a programra annál is inkább visszatérjünk, mert az abban foglalt megállapítások és következmények talán Európa egész gazdasági strukturájára és a tőkeképzésére kihatással lesznek.

Megállapítja mindenekelőtt ez a jelentés azt, hogy az angol nemzeti jövedelemnek mindössze 62 százaléka esik munkabérekre és fizetésekre, míg azok 38 százaléka bérek, kamatok, nyereségek és vállalkozói jövedelmek címén néhány ezer nagytőkés jövedelmét képezi.

Az angol liberális politika ezért a nagy vagyonok képződésének megakadályozását, a jelenleg meglévők felaprózását és e helyett a legszélesebb néprétegek jövedelmeinek és vagyonának emelését tűzte ki céljává. Tervbe vették ezért mindenekelőtt az örökösödési adó 40 százalékos maximális kulcsának további jelentékeny mértékben történő felemelését és a jövedelemadó kulcsának 50 százalékra való maximális felemelését. A cél tehát itt az, hogy a nagy vagyonok és nagy jövedelmek lecsökkentsenek.

Ezzel szemben a munkások és alkalmazottak béreit állami kényszer útján jelentékeny mértékben akarják növelni abból a célból, hogy ily módon a nagytőke jövedelmeit csökkentvén, a lakosság széles rétegeinek adják meg a tőke gyűjtésére a módot.

Célja ennek az akciónak a tőkegyűjtés mellett a lakosság fogyasztóképeségének radikális növekedése. Az angol termelés exportpiacának jelentékeny részét elvesztette és ezért a belföldi piac felvevőképességét kell radikálisan fokozni. Ebből a célból szociális szolgáltatásokra 350.000.000 font sterlinget kíván az állam fordítani, hogy ezáltal azoknak a vásárlóképeségét növelje, akik egyéb forrásból jövedelemre szert tenni nem tudnak.

A harmadik célja végül ennek a politikának az, hogy a kisemberek által képezendő tőkét az angol ipar közvetlen szolgálatába állítsa. Propagandát indít tehát abban az irányban,

hogy ezek a kistőkések angol ipari részvényeket vásároljanak és ennek a lehetővé tételére állami intézményt kíván felállítani, amelynél a kisemberek arra alkalmasnak talált, tehát értékében és jövedelmezőségében komoly részvényeket részletfizetésre vásárolhassanak. Ennek a politikának a célja, hogy ily módon lassanként a nagy ipari vállalatok kevésszámú tulajdonosai helyett széles rétegeknek váljanak a tulajdonává.

Ennek a politikának az eddigi eredményéről egy adattal számol be a jeentés: a kistőkések évi tőkeszaporulata inmár évi 500,000.000 angol fontot tesz ki és ha ez a fejlődés fokozható, néhány esztendőn belül teljes ellenértéket fog szolgáltatni ez a tőkeképződés a nagytőkés lefaragásával és a nagy jövedelmek csökkentésével szemben.

Pénzügyi joggyakorlat.

Az apport ellenértéke alapítási költségnek nem minősíthető.

(Közig. Bíróság 17.836/1926. sz.) Panaszos azt kifogásolja, hogy az első mérlegében alapítási költség címén leírt 45,000.000 koronát a mérlegszerű nyereséghez hozzáadták. A bíróság ezt a kifogást alaptalannak találta. Panaszos vállalat a költségzsámlla terhére alapítási költség és illetékek címén 39,319.957 koronát számolt el. Ezt a kiadást a pénzügyigazgatóság nem kifogásolta. A panaszos vállalat azonban alapítási költség címén számolta el, illetve írta le azt a 45,000.000 koronát is, amelyet a győri kir. adóhivatalhoz intézett és azt 11.004/1925. szám alatt iktatott bejelentése szerint a „Győrvidéki Mezőgazdák Szövetkezetének ezen üzletág átengedéseért” ingyen részvényekben adott. Ugyanis a nevezett szövetkezet a részvénytársaságba készpénzben betét gyanánt terményosztályát hozta be és a részvénytársaság alapszabályainak 7. §-a szerint ezen betét egyenértéke a részvénytársaság alaptőkéjének 10%-ában, vagyis 45,000.000 koronában állapított meg. Alapítási költség az a kiadás, amely a vállalat alapítása körül felmerül, ami a vállalatra nézve veszteség, mert vele szemben vagyontétel nem keletkezik. A szóbanforgó 45,000.000 korona tehát tévesen minősítettett a panaszos vállalat részéről alapítási költségnek, mert az alapító anyaintézetnek adott ingyen részvények a természetbeni betét (az alapító szövetkezet terményosztálya) ellenértékét képezték és az apport ellenértéke alapítási költségnek nem minősíthető, mert a vállalatra nem veszteség. A vállalat tehát azt az értéket írta le, amelyet az alapító szövetkezet természetbeni betéte — a terményosztály — képvisel, ez a leírás pedig az 1925. évi 400/P. M. számú pénzügyminiszteri H. Ö. 14. §-ának 3. pontjában adómentesen engedélyezett értékcsökkenési leírásnak nem minősíthető és ezért a rendelkező rész szerint kellett határozni.

Újonnan alakult részvénytársaság az első üzletévi mérlegben áru- és anyagkészletét vagy a beszerzési áron vagy a forgalmi érték 80%-ával értékelheti. (Közigazgatási Bíróság 2646/1926. P. sz.) A panaszló részvénytársaság, mint az ügyiratok tartalmából megállapítható, az 1922. év november 22-én tartott alakuló közgyűlésen alakult meg, cége azon év december havában jegyeztetett be, üzletét csak a bejegyzés után kezdhetette meg és az 1923 október 31-én lezárt üzleti év az első üzleti éve volt.